

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Synodus Nicæna II. Generalis. Sub Hadriano papa I. anno DCCLXXXVII.

Parisiis, 1644

Qvomodo Intelligendum sit Dei nomen esse incommunicabile, & omnem
propheticam locutionem, quae inuehitur in idola.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15473

ANNO
CHRISTI
787.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΝΟΕΙΝ ΤΟ
ἀκοινώνητον ὄνομα τῆς Θεοῦ, ἔπι-
σαν παρ' Ὀφνητικῶν ῥῆσιν τὰ εἰδωλα
σηλιτεύουσιν.

ΟΕΙΣ τρεῖτον οὐρανὸν βεβηκώς,
ἔεισελθὼν εἰς τὸν ἄβυσσον, ἔ-
ακούσας ἀρρήτων ῥημάτων ὁ δότο Ἱερου-
σαλήμ ἔκλυε μέλει τῆς Ἰλλυρικῆς
κηρύξας τὸ διαγγέλιον, Γαῦλος ὁ θεῖος
δοκτοσολος ἐλήθηεν τῆς Ἑλλήνων δυσ-
σεβῆς ἔματαιδου θρησκείου, ἕως Φη-
σίν ἠλλαξαν πλὴν δόξαν ἔαφθάρτου
θεοῦ ἐν ὁμοιωμάτι εἰκότος φθαρτοῦ ἀν-
θρώπου, ἔπειναν, ἔτεβαν πόδων, κὲ ἔρ-
πετῆν. ἔεισεβάθησαν, ἔἐλάτρευσαν
τῆς κτήσας τῶν ἀκρίτων. κὲ γουὶ τῆ
διδούου ταύτην ὅτι ἐνοοῖσαι, ὅτι τὸ
ἀκοινώνητον ὄνομα τῆς Θεοῦ λίθοις ἔξυ-
λοις πελειέθησαν. αὐτοὶ γὰρ τῶτο πεποιή-
κασι οἱ πάσις θεοσεβείας ἀλλότριοι, ἔ-
δοκτοσάθησαν τῆς Ἑβραίων παρὰ-
φρονες, ἐμίγησαν γὰρ τοῖς ἔθνεσι, ἔμα-
σαν τὰ ἔργα αὐτῶν ἔκαταλιπόντες τῶ
ἀόρατον κὲ ἀκατάληπτον ἔδημιουργόν
ἔπαντες θεὸν ἠμῶν, δαίμονσιν ἔδυσαν, τῆ
Βάαλ ἔτῆς Ἀστάρτη, τῶν Χαμῶς, Ἀ-
πόλλωνί τε κὲ τῶν Διὸς Ἀρτέμιδι τε κὲ τῆ
Ἀφροδίτη, Διονύσω τε ἔΕρμῆ, κὲ ἐπέ-
ροις πλείοσι. ἔτα τούτων εἰδωλα θεοῖς
προσηγόρευσαν ἄλλα ἔπειναν, κὲ τε-
τραπόδων, κὲ ἔρπετῆν. διὸ ἔφη ὁ αὐτὸς
δοκτοσολος. ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς εἰς
ἀδίκμον νοῦν, ποιῆν τὰ μὴ καθήκοντα,
πεπληθημένοι πάσις ἀδικίαι, κακίαι,
πονηρία, πλεονεξία, μεσοῖς φόνου,
φόνου, ἐριδος, ψευδεῖας, καταλα-
λοις, θεοσυγείας, ὑπερηφανοῖς, ἀλαζό-
νας, ἐφθρεταῖς κακῶν.

QUOMODO INTEL-
ligendum sit Dei nomen esse
incommunicabile, & omnem
propheticam locutionem,
quæ inuebitur in idola.

Ex noua
versione.

QVI in tertium penetrauit
cælum, & paradysum in-
gressus audiuit arcana verba;
qui ab Ierusalem per circuitum
vsque ad Illyricum prædica-
uit euangelium, Paulus diuinus
apostolus impiam & inanem
gentilium superstitionem red-
arguens ait: Mutauerunt glo-
riam incorruptibilis Dei in simi-
litudinem imaginis corruptibilis
hominis, & volucrum, & qua-
drupedum, & serpentium: & co-
luerunt, & seruierunt creature
potius quam creatori. Iuxta hunc
igitur sensum intelligere est,
quod incommunicabile Dei no-
men lignis & lapidibus adapta-
runt. hoc enim illi fecerunt,
qui ab omni Dei cultu fuere a-
lieni, & qui ex Hebræis demen-
tes a Deo defecerunt. Commi-
sti sunt enim inter gentes, & di-
dicerunt opera eorum. Et reli-
cto inuisibili, incomprehensibi-
li, & opifice omnium Deo no-
stro, immolauerunt dæmonis,
Baal, Astartæ, Chamos, Apol-
lini & Ioui, Dianæ & Veneri,
Baccho & Mercurio, & plurimis
aliis; & horū idola deos appel-
larunt; sed & volucrum & qua-
drupedum & serpentium. Qua-
propter idem Apostolus: Tradi-
dit, inquit, illos Deus in repro-
bum sensum, ut faciant ea quæ
non conueniunt, repletos omni
iniquitate, malitia, nequitia,
auaritia; plenos inuidia, homicidio, contentione; susurriones, detracto-
res, Deo odibiles, superbos, elatos, inuentiones malorum.

1. Cor. 12.

Rom. 15.

Rom. 1.

Ibidem.

Propterea Deus legem dedit per Moysen: deinde prophetas aduentum prænuntiantes saluatoris Christi Dei nostri, nec non arguentes, minitantes, admonentes, cohortantes, ut ii redirent ad agnitionem veritatis, & posthabita creatura seruirent Deo viuo & vero, cuius nomen cum creaturis & simulacris idolis communicari non potest.

2. Cor. 6. Ait namque Apostolus: *Quæ societas luci ad tenebras? quæ autem conuentio Christi ad Belial? Verum neque lex, neque prophetæ eos conuertere potuerunt; permanserunt enim in perditione sua. Aduenit ergo qui prædictus erat a prophetis, ipsius Dei Verbum, coæternus Patri, verusque Deus, assumpta carne ex intemerata Dei genitrice semper virgine Maria, & factus est homo nobis similibus excepto peccato, ut nos ab errore idolorum liberaret, & a diaboli seruitute eriperet. Expletis ergo omnibus suæ dispensationis mysteriis, passus carne in cruce, & sepultus, & resurgens, & ascendens in caelos, vnde descendit, omni illa impuritate & abominatione nos liberavit, misit sanctis suis apostolis & discipulis ad omnes gentes, accepta ab eis, quemadmodum ipsis promiserat, virtute ex alto, Spiritu Domino, viuificante & omnipotente, qui ex Patre per Filium procedit. Per quem facti potentes opere & sermone, genus humanum ab inani idolorum cultu liberarunt; docentes nos credere in vnum Deum qui in Trinitate laudatur & λατρείας, διδάξαντες ἡμᾶς πνεύει⁹ εἰς ἓνα θεόν ἐν τριάδι ἀνυμνούμενον καὶ δοξα-*

Τουτέστιν δέδωκεν ὁ θεὸς διὰ Μω-
σέως νόμον, εἶπε προφήτας προ-
καταγγέλλοντας τὸ Ἰησοῦ φανεῖαν τῆς σω-
τήρος ἡμῶν Χριστοῦ τῆς θεοῦ ἡμῶν, ἐλέγ-
χοντας τε, ἀπειλοῦντας, νουθετοῦντας,
παρακαλοῦντας, τῶν Ἰησοῦ φανέ-
ταις εἰς τὴν Ἰησοῦ φανέταις τῆς ἀληθείας,
ἔαφέντας τὴν κτίσιν λατρεύουσι θεῶ
ζῶντι καὶ ἀληθινῶ, οὐκ ὄνομα
ἐκ ἑξῆς κοινῶν τε πρὸς τὰ κτίσματα
καὶ τὰ εἰδωλικά σέβασματα. Φησὶ
γὰρ ὁ ἀπόστολος: τίς κοινῶν φῶς πρὸς
σκότος; ἢ τίς συμφωνία Χριστοῦ πρὸς
Βελίαν; ἀλλ' ἐκ ἴχθυσιν οὔτε νόμος,
οὔτε προφήται τούτοις Ἰησοῦ φανέ-
ταις ἐπέμειναν γὰρ τῆς αὐτῶν ἀπολεία. ἠλ-
θεν οὖν ὁ προφητευθεὶς, αὐτὸς ὁ τῆς
θεοῦ λόγος, ὁ σωματικὸς τῶν πατρὶν καὶ
σωματικὸς, καὶ θεὸς ἀληθινός, σαρκὰ
προσλαβόμενος ἐκ τῆς ἀρχαίου θεο-
τόκου ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ γέγονε
καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπος πλὴν ἁμιθίας,
ἵνα λύσῃται ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδω-
λων, ἔλθῃ θεοφῶς ἐκ τῆς τῆς διαβό-
λου δουλείας. πάντα πόινω τὰ τῆς οἰ-
κονομίας αὐτοῦ πληροῦσας μυστήρια,
πατρὶν σαρκὶ ἐν τῶ σαρκοῦ καὶ πατρὶν,
καὶ ἀναστασῆς, ἔαφέντας εἰς οὐρανούς, ὅθεν
κατήλθεν, ἠλθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάν-
των ἐπιπέων τῆς μασημάτων καὶ βδέ-
λυγμάτων, δόξασίλας ἑαυτοῦ ἀγίοις
μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἀποστόλοις εἰς πάν-
τα τὰ ἔθνη, λαβόντας δυνάμιν ἐξ ὑ-
ψοῦ, καθὼς αὐτοῖς ἐπηγγέλατο, τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλθῃ ἐν ὑμῖν, τὸ παν-
τοδύναμον, τὸ ἐκ τῆς πατρὸς δι' ἑοῦ ἐκ-
πορευόμενον. δι' οὗ γινόμενοι δυνατοὶ
ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐλυτρώσαντο τὸ αἰ-
θερόπνοον ἐκ τῆς μασημάτων τῆς εἰδωλων
δοξα-

ANNO CHRISTI 787.

δοξαζόμενον, φραδόντες κὶ σύμβολα
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῖ τε ἔοι αὐτῶν διδ-
δοχοὶ αἰσθητοὶ πατέρες ἡμῶν· ἀ κρα-
τουῦτες Ὁ Χρυσίδου, τὸν τε τύπον
τῆς πμίου ζωροδ, ἀγίῳ διαβέλιον
διὰ γραφικῆς θεωρίας, σεπῆς εἰκό-
νας δι' Ἐξηγητικῆς αἰανυπόσεως, ἔτε-
ρα πλείστα ἱερὰ αἰαθήματα ἔ τῶτα
προσεγγίζοντες, κὶ χεικῶς προσκουῶ-
τες κὶ ἀσπαζόμενοι, ἔ ἀγιασμοῦ αὐτῶν
μεταλαμβάνοντες, οὐ μὲν ὅ τούτοις ὡς
θεοῖς προσήλθον οἱ Χρυσιδανοὶ, καὶ ἀπὸ
Ἐλλῶνες ποῖς εἰδώλοις ἀπαγε τῆς
κατηγορίας φλυαφήματα τῶτα
κὶ φλυαεῖαι τῶν εἰκονοκλασῶν, διὸ ἔ
ἀλλῶς χριστιανοκατήγοροι ἰνομάζον·
ἔ παραφρονεῖ ὄντες, μάταια ἐλαλη-
σαν ἕκαστος πρὸς ἡ πλῆσιον αὐτῶν· χεί-
λη δόλια ἐν καρδίᾳ, κὶ ἐν καρδίᾳ ἐ-
λάλησαν κακῶς, ὅπ τὰ κτ' ἡν εἰδώλων
δηγορδιυδρα παρὰ τε τῆς θεοῦ νόμου,
ἔ τῶν προσφητῶν, ἔ τῶν δόξολων, εἰς
ταῖς διαβελικαῖς σπορογραφίας κακῶς
ἐξελέηφασιν, ἐρέψαντες ἔ δειαν γρα-
φῶν κτ' ταῖς ἰδίας ὀπιδυμίας· οὐδὲν
ἔτηρον ἐνοουῶντες, ἢ Χρυσὸς ὁ θεὸς ἡμῶν
ἔκ ἐκείνων τῶν εἰδώλων ἐκ ἐρρύσατο
ἡμας, οὐδὲ ἔσωσεν ἡμας, ὡ τῆς τούτων
παραφροσύνης καὶ παραφορᾶς· ὅπ
αὐτὰ μέσον ἀγίου κὶ βεβήλου οὐ δνέση-
λαμ, πτω εἰκόνα ἡν τῆς κυρίου καὶ τῶν
ἀγίων αὐτῶν ἴσα ταῖς εἰκόσι τῶν δαμο-
νίων ἀνόμασαν. φεδ τῆς τούτων πονη-
ρίας, οὐαὶ αὐτοῖς, ὅπ ἀπεπήδησαν δότῳ
τῆς θεοῦ. Ὁ γδ Χρυσίδου ἔνα θεὸν σέ-
βοντες ἐν τελαδί ἀνυνομήμον, αὐτῶν
μόνον ἔ λατρύοντες, δι' αἰαθητῶν συμ-
βόλων πρὸς τὰ νοητὰ ἀγόμεθα, αἰαθη-
τοὶ γδ ὄντες ἀλλῶς πως πρὸς τὰ νοητὰ
signa ducimur ad intelligibilia. Cum enim sensibiles sumus, non

glorificatur: tradentes etiam in
ecclesia symbola ipsi & succes-
sores ipsorum patres nostri ce-
leberrimi. Quæ tenentes Chri-
stiani, signum venerandæ cru-
cis, sanctum euangelium scri-
pto traditum, venerabiles ima-
gines per experimentem rei fi-
gurationem, & quamplurima
alia Deo dicata: eaque nobis ad-
mouentes, & cum affectu ado-
rantes ac salutantes, sanctifica-
tionis ipsorum participes effi-
cimur. Non tamen ad hæc qua-
si ad deos accedere Christiani,
quemadmodum ad idola gen-
tiles. Absit id ab eis crimen:
nugæ sunt hæ, & vaniloquentia
Iconoclastarum. Ex quo etiam
merito Christianorum accusa-
tores appellantur. Cumque de-
mentes sint, vana locuti sunt v-
nusquisque ad proximum suum.
Labia dolosa in corde, & corde
praua locuti sunt. Quod ea quæ
aduersus idola pronuntiata sunt
a lege diuina, prophetis & a-
postolis, in euangelicarum re-
rum picturas male exceperunt,
peruertentes sacram scripturam
iuxta propria desideria; nihil
aliud intelligentes, quam ex
idolis illis non esse nos per Chri-
stum Deum nostrum liberatos,
aut saluatos. O hominum de-
mentiam atque insaniam! quia
sanctum a profano non distin-
xerunt. Nam Domini & sancto-
rum eius imaginem eodem quo
dæmoniorum effigies nomine
appellarunt. Proh improbitas
hominum! Væ ipsis, quod a Deo
resilierunt. Etenim Christiani
vnum Deum colentes in Trini-
tate collaudatum, & soli ipsi
latrariam offerentes, per sensibilia

Psalm. 11.

aliter ad intelligibilia prouehimur, quam per sensibiles notas tum scripturæ ad meditandum, tum picturæ, qua res coloribus & lineamentis exprimuntur. Hæc enim in prototyporū omnium inducit & euehit recordationem. & alterum quidem auditu percipimus, alterum vero oculis contemplamur. Quæ ita se habent, vt alterum alterius notitiam inferat. habent etiam sine controuersia, vt alterum alterius contineat declarationem, & iisdem afficiantur honoribus.

Ad clariorem autem rei intelligentiam alia quædam etiam apologiæ causa proponam. Omnium Dei creaturarum commune est, vt participatione aliqua inter se coniunctæ sint affinitate. & quamuis aliæ aliis dignitate & ordine antecellant, res tamen omnes communicatione quadam inter se iunguntur. Nam angeli cum sint puræ mentes, ex nihilo producti sunt ab omnium rerum conditore Deo; similiter & natura humana: sed & media est inter excellentiam & tenuitatem, cælestium scilicet angelorum, rerumque terrenarum: verum vt creaturæ conueniunt inter se. Deinde angeli quidem puræ sunt mentes & incorruptibiles, homo autem mortalis: sed cum sit mentis ac disciplinæ capax, angelicam participat naturam. Rursus natura hominis naturæ ceterorum animalium est particeps, quod & ipse & ipsa caro, & comedunt, & dormiunt, terramque communem habent, ex qua sumpti fumus, & in quam resoluimur vsque ad

ἐκ ἀναπεινόμεθα, εἰ μὴ δι' αἰδήσειν
συμβόλων, διὰ τε γραφικῶς θεω-
ρίας, & διὰ εἰκονικῆς ἀνατυπώσεως.
αὐτῆ γὰρ ἀπάντων τῶν θεωροτύπων ὑπό-
μνησις ὅστις ἐστὶ ἀναγωγὴ πρὸς αὐτά. καὶ
τὸ μὲν διὰ τῆς ἀκοῆς ἐνωπιζόμεθα, τὸ δὲ
διὰ τῆς ὁρασεως κατανοοῦμεν. τὰ δὲ
λήλων γνωσεϊκὰ χωρὶς πάσης ἀν-
λογίας ἐπὶ τῶν ἀλλήλων ἔχουσι δηλώ-
σις, καὶ ταῖς αὐταῖς ημεῖς γεραίρον-
ται.

Επὶ δὲ πρὸς ἀκριβεστέρην κατανοή-
σιν ἐπέεσσι πᾶσα θεωροπολογησομαι.
κοινὸν πάντων ὅστις τῆς τοῦ θεοῦ δημιουργ-
ηματων, ἀλλήλων μετέχον, καὶ πρὸς
ἀλλήλα ἔχον πᾶσι συγγρηϊαν. ἐπὶ ἐπε-
ρόν π τὴν ἐξουσίαν ἰσοερέχον καὶ ἀξίαν ἐ-
πέξιν, ἀλλ' οὐκ πάντα τὰ ὄντα κοινω-
νίαν ἔχον εἰς ἀλλήλα. ὅτι τῶν ἀγγέλων ἀ-
πλοῖ νόες ὄντες, ἐκ τῆς μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι
ἐκρήχθησαν πρὸς τὰ πάντων δημιουργοῦ
θεοῦ ὡσαύτως καὶ ἀνθρώπων φύσις.
ἀλλὰ μέση τις ὅστις μετέχον καὶ ταπεινό-
πιτος ἦρσεν τῆς τοῦ οὐρανόθεν ἀγγέλων
καὶ τῆς ἐπιγείων. ἐκαστὸν κτίσμα τὰ εἰ-
σιν ἐκαστῶν, κοινωνίαν ἔχουσιν εἰς ἀλ-
λήλα. εἰθ' οὕτως ὅτι ἀγγέλοι μὲν ἀπλοῖ
νόες ἰσοερέχοι καὶ ἀνώλεστοι, ὃ δὲ ἀν-
θρώπος θνητός. ἀλλὰ νοῦς ἐστὶν ἐπισημῆς
ὡν δεκτικὸς, μετέχον καὶ τῆς τοῦ ἀν-
γγέλων φύσεως. αὐτὸς ἢ ἀνθρώπων φύ-
σις μετέχον τῆς τοῦ λοιπῶν ζώων, ὅτι καὶ
αὐτὸς καὶ αὐτὰ σαρκῆς, καὶ ἐσθίουσι, &
ἰσπνοοσιν. ἀλλὰ ἐπὶ τῆς γῆς μετέχουσιν,
ὅτι ἢ ἐκλήθημεν, ὅτι καὶ πάλιν εἰς αὐ-
τὴν ἀναλύομεν, ἕως τῆς μεταποίη-
σεως ἡμεῖς τῆς ἀπὸ φθοραῖς εἰς ἀφθαρ-
σίαν. Ἐπιγαροῦν ἐπὶ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα

ANNO
CHRISTI
787.

ἀλλήλων μετέχουσιν ἢ ἕρως ἢ γῆ, ἢ ὕ-
δωρ, ὁ ἀήρ, ἢ πῦρ. Ἐ ἢ γῆ μὲν ξηρὰ ἔ-
ψυχρὰ ὄσθι, ἢ πῦρ ξηρὸν καὶ θερμὸν, ἢ
ὕδωρ ψυχρὸν ἔ ἢ ὑγρὸν, ὁ ἀήρ θερμὸς
καὶ ὑγρὸς. Ἐ καὶ ὁ μὲν ὄσθι ξηρὰ ἢ γῆ, με-
τέχῃ ἔ ἢ πυρός· καὶ ὁ ἢ ψυχρὰ, μετέχῃ ἔ
ὕδατος. ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα
πύτω τῶ λόγῳ πρὸς ἀλλήλα κοινωνί-
αν ἔχουσιν. Ἐσθὲν καὶ τὰ σώματα ἡμῶν
τῆ ἀναλογίᾳ τῶν πέντε στοιχείων τούτων στοι-
χείων ἐκ πέντε στοιχείων συγκεινῶν,
αἷματος, φλέγματος, χυμοῦ, καὶ χολῆς.
Ἐ τὸ μὲν αἷμα θερμὸν ἔ ἢ ὑγρὸν, καὶ ἀνα-
λογεῖ τῶ ἀέρι· ἢ ξυμὸν καὶ χολὴν καὶ
ξηρὰ, ἔ ἀναλογεῖ τῶ πυρὶ· ἢ μέλαι-
να ξηρὰ καὶ ψυχρὰ, ἔ ἀναλογεῖ τῆ γῆ·
ὁ χυμὸς ὑγρὸς καὶ ψυχρὸς, καὶ ἀναλογεῖ
τῶ ὕδατι. πρὸς δὲ σαφέστεραν διήγησιν
καὶ ἐπὶ λέξῳ βασιλεὺς ὁ δεσπότης· εἰ καὶ
παραλαμπεῖ τῆ πᾶσι τὸ κράτος ἡμῶν,
ἔ ἢ ὑπερέχῃ τῆ ἀξία σου τῆ δεσποίνῃ
καὶ βασιλίᾳ μητρὶ σου, ἔ τῶ νόμιμα
ἡμῶν τὸ ὑπόκειον ἅπαν κατακολουθεῖ·
ἀλλὰ μὲν ἀνθρώποι ἐστέ, καὶ ὀρεσμὸν
τῆ δέχασθε· ὅτι πᾶς ἀνθρώπος ζῶν λο-
γικὸν θνητὸν, νοσῆ ἔ τῆ στήμης δεκτικόν·
ἔ ἢ ἔσθις γὰρ ἔ ἢ Παῦλος, καὶ ἔ ἢ λοιποὶ ἀν-
θρώποι ἔ ἢ αὐτὸν ὀρεσμὸν τῆ δέχον-
ται ἢ ἕρως μετέχετε τῶν κοινῶν τοῖς ἀν-
θρώποις, ἔ ἢ κοινωνίαν ἔχετε μὲν πάντων.
ὁ δὲ θεὸς ἀόρατος ἂν ἔ ἀκατάληπτος,
ἀνεξίτητος τε καὶ ἀπερίγραπτος, ἀ-
παθής, ἀθάνατος, μόνος βασιλεὺς τῶν
βασιλευόντων, ἔ ἢ κύριος τῶν κυριουόν-
των, ἐκ ἔχῃ κοινωνίαν ἔ ἢ μὲν ἀγγέλων,
οὔτε μετὰ ἀνθρώπων, οὔτε μὲν ἔ ἢ ἔσθας
κτίσεως. αὐτὸς ἔ ἢ δημιουργὸς, τὰ δὲ
πάντα ποιήματα· αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ἔ ἢ

iuncta sunt nexu, terra, aqua,
aer, ignis. & terra quidem sicca
est & frigida, ignis ficcus & cali-
dus, aqua frigida & humida,
aer calidus & humidus: & con-
ueniunt quidem terra & ignis,
vt sicca; terravero & aqua, vt
frigida: simili modo & reliqua
elementa communionem hac in-
ter se sociantur. Hinc etiam no-
stra corpora proportione horū
quatuor elementorum ex qua-
tuor humoribus constant, san-
guine, pituita, flaua & atra bili.
& sanguis quidem calidus & hu-
midus, proportione respondet
aeri: flaua bilis calida & sicca, &
proportione respondet igni: a-
tra bilis sicca & frigida, & pro-
portione respōdet terræ: humor
humidus & frigidus, & propor-
tione respondet aquæ. Addam
etiam ad maiorem explanatio-
nem. Dominus rex & imperator
est: sed & imperium vestrū præ-
fulget omnibus, & dignitate
præemines cum domina & im-
peratrice matre tua, vestroque
nutui subditi omnes parent. At-
tamen homines estis, & defini-
tione comprehendimini, quo-
niam omnis homo animal est ra-
tionale mortale, mētis & scien-
tiæ capax. & Petrus enim & Pau-
lus, & ceteri homines eandem
fufcipiunt definitionē: hoc est,
ea quæ sunt communia homi-
nibus, & vos habetis; estque vo-
bis cum omnibus eadem natura
communis. At vero Deus inuisi-
bilis, incomprehensibilis, inue-
stigabilis, incircumscriptus, im-
passibilis, immortalis, solus rex
regum, & dominus dominan-
tium, nulla aut cum angelis, aut

Apoc. 19.

cum hominibus, aut cum alia creatura communicatione est con-
iunctus. Ipse enim opifex, cuncta vero creata: ipse prouidentia regit,
Concil. Tom. 19. Qqqq ij

reliqua omnia prouidentia reguntur. Extra igitur omnem creatam naturam est Deus : atque hac ratione nomen ipsius est incommunicabile. Idcirco & admirabilis Moyfes peculiariter tradidit literas ad scribendum Dei nomen, quas ad alias voces non vsurpabant. Quod si virtutes angelicæ, atque homines pii Deumque timentes participes Dei sunt, id eius gratia, non natura habent. Cuius tu quoque fias particeps per bona opera. Et ipse imperiũ vestrum exaltet, & subuehat vos ad intelligenda & cogitanda quæ perducunt ad æternum ipsius regnum, miseratione sua & precibus sanctæ & immaculatæ dominæ nostræ Dei genitricis, omniumque sanctorum eius. Amen.

τὰ δὲ πάντα ὑπὸ αὐτῆς προνοουμένη· ἔξω οὖν πάσης φύσεως κτιστῆς ὄντος θεοῦ· καὶ ποῦτο ἀκοινωνητὸν ὄντος ὀνομα αὐτῆς· ἔνθεν καὶ ὁ δεσπότης Μωϋσῆς ἴδια σοιχεῖα ὑπέδωκε γραφείας ἵππ τῶ τῆ θεοῦ ὀνοματι, καὶ ἐν ἑτέρας φωναῖς οὐδαμῶς ταῦτα ἐγραφοῦν. εἰ δὲ καὶ μετέχουσι τῆ θεοῦ αἱ ἀγγελικαὶ δυνάμεις, καὶ θεοσεβεῖς καὶ φοβούμενοι αὐτὸν ἄνθρωποι, χεῖρι αὐτῆς μετέχουσι, ἔκ οὐσίας οὐπνος ἀξιώσεως ἐν μετοχῇ γλυκέων δι' ἀγαθῶν ἔργων. αὐτὸς οὖν ὑψώσας βασιλείαν ἡμῶν, ἔα ἀνάξαι ὑμᾶς νοεῖν καὶ λογίζεσθαι τὰ ἀπέχοντα εἰς τὴν αἰωνίαν αὐτῆς βασιλείαν, τῶ τε αὐτῆς ἐλέει, ἔκ προσθεῖαις τῆς ἀγίας ἀρχαῖ του δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων αὐτῆς. Ἀμὲν.

ANNO CHRISTI 787.

I N

CONCILIVM^b NICÆNV^m II.

VNIVERSALE SIVE^c OECVMENICVM septimum^d approbatum,^e trecentorum quinquaginta episcoporum,^f quo Iconoclastarum hæresis condemnata est anno Domini 787.^g tempore Hadriani papæ I. & Constantini ac Irenes imperatorum, indictione II.

N O T Æ.

A quo indictum fuerit hoc Concilium.

^a Concilium.] Hæc sacrosancta Synodus, prout in reliquis anterioribus Conciliis vniuersalibus obseruatum est, rogatu, auxilio & opera imperatorum, iussu autem & auctoritate Hadriani pontificis indicta & celebrata fuit. Nam in sacra illa diuali epistola, quam Constantinus & Irene ad Hadrianum per legatos transmiserunt, quæque supra inter præambulares nunc recens est excusa, post iconomachiam Constantinopoli superioribus temporibus habitam, subiungunt: Vnde nunc constanter cum mundo corde & vero cultu, quæ ad Deum pertinent, vna cum omnibus subditis nostris, & his sacerdotibus doctissimis locuti sumus, & cum consilio decreuimus, vt fieret vniuersale Concilium. Et rogamus vestram paternam beatitudinem, vt det seipsum, (id est, suo con-